

PZ FM NI – zadania do poćwiczenia przed 1. kolokwium

1. Poproś użytkownika o wpisanie z klawiatury 3 liczb (umów się na jakiś typ zmiennych). Następnie wypisz na ekran największą i najmniejszą z nich.

2. Twój program ma dla podanego x wypisać N pierwszych wyrazów szeregu Taylora dla funkcji $f(x) = \exp(x)$, który ma postać $f(x) \approx \sum_{i=0}^N \frac{x^i}{i!}$:

- W funkcji main wczytaj od użytkownika z klawiatury x oraz n . Zapewnij, aby n było całkowite.
- Zakoduj i sprawdź funkcję double silnia (double x).
- Zakoduj i wywołaj w main funkcję double MyExp (double x , int N), która wykona powyższą pętlę. Dla przejrzystości kodu, rozważ utworzenie osobnej zmiennej do składowania sumy kolejnych wyrazów, a osobnej - do umieszczenia wartości bieżącego wyrazu.
- W main() wypisz wynik na ekran.

Wzbogać teraz program o „bezpiecznik” – zmienną epsilon, mieszczącą najmniejszą wartość, jaką dany obliczony wyraz może mieć. Gdy wyraz będzie mniejszy od epsilon, pętla ma się zatrzymać, a funkcja ma zwrócić wyliczoną do tego kroku sumę. Pozwól, aby to użytkownik w funkcji main podawał ten epsilon z klawiatury.

3. Z balonu wiszącego na wysokości $y = 12000$ m upuszczono paczkę o masie $m = 10$ kg. Paczka spada w polu grawitacyjnym o współczynniku $g = 9.81$ m/s². Twoim zadaniem jest wykonanie symulacji spadku paczki w krótkich odstępach czasowych $\Delta t = 1$ s, zgodnie z równaniami Newtona. Celem jest sprawdzenie prędkości zderzenia paczki z ziemią ($y = 0$), w dwóch wariantach:

- (a) najpierw – przy braku powietrza
- (b) następnie pod obecność powietrza. Przyjmij siłę oporu jako:

$$F_{op}(v) = -\frac{1}{2}C \cdot \rho \cdot S \cdot v^2,$$

gdzie C = współczynnik oporu powietrza (przyjmij 0.70)
 ρ = gęstość powietrza (przyjmij 1.21 kg/m³)
 S = przekrój poprzeczny ciała (przyjmij 0.50 m²)
 v = prędkość chwilowa ciała

Wskazówki:

- w każdym kroku pętli obliczaj kolejne siły, a stąd – przyspieszenie a .
- Na tej podstawie aktualizuj prędkość, zmieniając po chwili Δt o: $\Delta v = a \cdot \Delta t$
- Teraz aktualizuj położenie y , zmieniając po chwili Δt o: $\Delta y = v \cdot \Delta t$
- Jeśli nie jesteś pewien znaku sił, przyspieszenia, prędkości - rozrysuj sytuację.

4. Paraboloida obrotowa to powierzchnia w $\mathbb{R}^3$, opisana równaniem $Z = x^2 + y^2$. Paraboloida została obcięta od góry płaszczyzną $Z = 1$ (uwaga: brzeg obcięcia jest okręgiem o promieniu 1). Korzystając z metody losowania Monte-Carlo, wyznacz przybliżoną objętość bryły pod tak obciętą paraboloidą. Wykonaj np. 10^7 losowań. *Wskazówki:* zbiór losowanych $[x, y]$ nie powinien tworzyć kwadratu, a koło o promieniu 1. Oczekiwany wynik = $\pi/2$.

5. Rozważ poniższą funkcję w przedziale $X \in [-5, 5]$, $Y \in [-5, 5]$ i zapoznaj się z jej kształtem np. w [środowisku Desmos](#) (można obracać wykres i zoomować jego zakres) :

$$f(x) = \frac{\sin(x-1)}{x-1} \cdot \cos(y) \cdot \left(1 + \frac{y}{10}\right)$$

Zakoduj $f(x)$ w funkcji o nagłówku `double fun (double x, double y)`. Ale zauważ, że $x = 1 \notin$ do dziedziny $f(x)$. Zabezpiecz tę funkcję tak, że gdyby wywoływać ją dla $x = 1$, to miejsce czynnika z xkami zająć ma wartość 1 (kierujemy się tym, że $\lim_{x \rightarrow 0} \sin(x) / x = 1$).

Zakoduj funkcję `void FindMin`, przyjmującą metodą referencji 3 zmienne typu `double`: `Xmin`, `Ymin` i `Zmin`. Funkcja ma przejść po wartościach przedziału z krokiem np. 0.005 i znaleźć położenie (`Xmin`, `Ymin`) globalnego minimum oraz jego wartość `Zmin`. W efekcie, po zakończeniu funkcji `FindMin`, ten punkt zostanie zwrócony (metodą referencji). W `main` wypisz współrzędne znalezionej punktu.

Dla chętnych: pomyśl, jak prostym algorytmem można wychwycić każde z minimów lokalnych. Wzbogać kod `FindMin` tak, aby dodatkowo zliczała ilość lokalnych minimów na badanym przedziale. Rozszerz nagłówek `FindMin` o dodatkową referencję na zmienną typu `int`, przez którą zwrócisz tę ilość lokalnych minimów. Zmodyfikuj `main`, aby dodać nową zmienną (np. `int N_local_minima = 0`) i użyj jej w wywołaniu `FindMin`, oraz dodaj ją do wypisów na ekran.

6. Przepisz zadanie 5 w taki sposób, aby mechanizmem przekazywania zmiennych nie były referencje, a wskaźniki.

7. Droga po krzywej zadanej parametrycznie (tj. $X = X(t)$, $Y = Y(t)$) wyraża się wzorem całkowym, który można przybliżyć do sumy po małych elementach Δt :

$$l = \int_{t_1}^{t_2} \sqrt{\left[\frac{dX(t)}{dt}\right]^2 + \left[\frac{dY(t)}{dt}\right]^2} dt \approx \sum_{t_1}^{t_2} \sqrt{\left[\frac{dX(t)}{dt}\right]^2 + \left[\frac{dY(t)}{dt}\right]^2} \cdot \Delta t$$

Wiemy, że okrąg zadany jest parametrycznie przez: $[X(t) = \sin(t), Y(t) = \cos(t)]$. Możesz to sprawdzić np. w [środowisku Desmos](#). Potrzebna we wzorze na l pochodna wygląda więc tak: $[dX/dt = \cos(t), dY/dt = -\sin(t)]$.

Twoim zadaniem jest obliczenie drogi po górnej połowce okręgu (wynik: π). Zatem:

- Utwórz funkcje double dXdT (double t) i odpowiednio dYdt, gdzie wpiszesz wzory.
- Utwórz funkcję double PathLength (double t1, double t2, double dt) i zakoduj w niej algorytm „całkowania” (sumowania) drogi po $t1 \in [t1 \dots t2]$ z krokiem dt, według wzoru powyżej.
- W funkcji main wywołaj PathLength w przedziale $[-\pi/2, +\pi/2]$ z krokiem np. $1e-5$. Wypisz wynik na ekran.

8. Przepisz zadanie 5 (lub 6) tak, aby funkcja FindMin – zamiast mieć wpisane jawnie wywołania funkcji fun, przyjmowała wskaźnik funkcyjny f(x) jako dodatkowy argument i wywoływany byłby ten wskaźnik. Za to w main, w miejscu wywołania FindMin, należy dodatkowo podać nazwę funkcji fun.

9. Średnia $\langle x \rangle$ z N wyników x_i ważona ich niepewnościami Δx_i wyraża się poniższym wzorem. Wzór na prawo od niej opisuje niepewność $\Delta \langle x \rangle$.

$$\langle x \rangle = \frac{\sum_{i=1}^N \frac{x_i}{(\Delta x_i)^2}}{\sum_{i=1}^N \frac{1}{(\Delta x_i)^2}} \qquad \Delta \langle x \rangle = \sqrt{\frac{1}{\sum_{i=1}^N \frac{1}{(\Delta x_i)^2}}}$$

Szereg grup badał czas życia neutronu. Ich wyniki z niepewnościami podaje ta tabela:

T [s]	877.75	878.3	877.7	881.5	880.2	882.5	880.7	878.5
ΔT [s]	0.28	1.6	0.7	0.7	1.2	1.4	1.3	0.5

Utwórz na tej podstawie tablice z wynikami i niepewnościami. Następnie, oblicz $\langle x \rangle$ oraz $\Delta \langle x \rangle$ i wypisz wyniki na ekran.